

מבצע חסר תקדים - ניקיון נחל זוהר

דקלה זיסמן - היחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי

בנחל - לא יכול שלא לראות את שלדי הרכבים הפזורים על המדרון ומכערים את הנוף הבראשיתי הזה. בשל יופיו של הנחל, פסלי חוואר הלשון אותם עיצב הטבע, הצומח המצל על המטייל בנחל, שרידים ארכיאולוגיים וקרבנו לכביש - נחל זה נחשב לאחד הנחלים היותר מטיילים ואהובים על המטיילים באזור.

לאורך כביש 31 (ערד - ים המלח) קיימים שני מצפורי נוף יפיפיים, אשר משמשים מטיילים רבים כתצפית לנוף ייחודי בעולם, הנפרש מלוא העין ומרהיב בעוצמתו ובניגודי הצבעים שבו: כחול של בריכות האידוי, חום של הרי מואב וירוק של מקווי מים מתוקים כמאגר נחל חימר. המצפורים ממוקמים על גדתו הדרומית של נחל זוהר. נחל זה ידוע בזכות המצד השוכן בתוכו, שתפקידו היה לשמור על הדרך הקדומה שעברה בו, בזכות שני סכרים עתיקים לצידו, שאפשרו אגירת מי השיטפונות, ובזכות הצומח המדברי המגוון לאורך הנחל: עצי השיטה הגדולים, עצי השיזף ואחרים.

מזה שנים רבות מנסים מספר גופים לגייס כספים ומאמץ על-מנת לסלק את שלדי הרכבים שעל המדרון. בשל הטופוגרפיה הקשה וקשיי הנגישות לגרוטאות- מדובר במבצע הנדסי מורכב ביותר, הדורש שימוש במנופים גדולים במיוחד. יחד עם זאת הגרוטאות נצפות על ידי ציבור רחב של מטיילים ותיירים, אשר פוקדים את אזור ים המלח, ובכך- מהוות מפגע נופי הפוגם בנוף ובחווית המתבונן.

לאורך השנים הצטברו גרוטאות של רכבים, שהושלכו או דורדרו מהכביש אל עבר המדרון התלול היורד לנחל זהר הסמוך. כל מטייל שמגיע לנחל זהר ולמצד, שנח בצל עצי השיטה או רווחץ במי הגבים

בעשרים וחמישה ביולי השנה - החל מבצע ניקיון חסר תקדים!! סוף סוף נמצא תקציב והנושא הועלה לסדר עדיפות עליון. פינוי הגרוטאות מתבצע בשיתוף מועצה אזורית "תמר", רשות הניקוז של ים המלח, היחידה להגנת הסביבה נגב מזרחי ורשות שמורת הטבע והגנים. במהלך המבצע יפוגו שבעה עשר רכבים ושני ארגוני משאיות מהמדרון הדרומי של נחל זהר, מתחת למצפורי הנוף הסמוכים לכביש היורד מערד לים המלח. הפינוי נעשה ע"י רתימת כבלים לגרוטאות הרכב, והעלאתם ע"י כלים כבדים. המבצע יארך מספר ימים של עבודה מאומצת במעמקי הנחל ובשמש המדברית של יולי אוגוסט.

יחד - נצליח לשמור על סביבתנו נקייה ויפה עבורנו ועבור המטיילים באזורנו!

עזרו בהכנת הכתבה: מיכל גלברד - רשות שמורות הטבע והגנים ועינב עמרם מרשות ניקוז ים המלח.

הנחל בזמן הניקיון

הנחל לפני הניקיון